

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság Győrött, 2022. november 8. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés büntette miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntetőügyben a Székesfehérvári Törvényszék 2022. április 22. napján kihirdetett 4.Fk.32/2020/328. számú ítéletét annyiban változtatja meg, hogy

Terhelt4 IV. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést 9 (kilenc) évre enyhíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Terhelt2 II. r. vádlott lakcíme cím58.

Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r. és Terhelt4 IV. r. vádlottak által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

Indokolás

[1] A Székesfehérvári Törvényszék 2022. április 22. napján kihirdetett 4.Fk.32/2020/328. számú ítéletében Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r. vádlottakat mint társtetteseket, Terhelt4 IV. r. vádlottat mint bűnszegédet bűnösnek mondta ki emberölés büntetében (Btk. 160. § (1), (2) bekezdés c), d) és j) pont).

[2] Ezért a bíróság Terhelt1 I. r. vádlottat 14 év 6 hónap fegyház fokozatú szabadságvesztésre, és 10 év közügyektől eltiltásra, Terhelt2 II. r. vádlottat 15 év 6 hónap fegyház fokozatú szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra, Terhelt3 III. r. vádlottat 14 év fegyház fokozatú szabadságvesztésre, és 10 év közügyektől eltiltásra, Terhelt4 IV. r. vádlottat 12 év fegyház fokozatú szabadságvesztésre, és 10 év közügyektől eltiltásra ítéli. A törvényszék a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja valamennyi vádlott vonatkozásában a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napban határozta meg. A kiszabott szabadságvesztés büntetésbe beszámítani rendelte a vádlottak által előzetes fogvatartásban, valamint bűnügyi felügyelet alatt töltött időt, azzal, hogy a beszámításnál egy napi szabadságvesztésnek öt nap bűnügyi felügyeletben töltött idő felel meg. Rendelkezett továbbá a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[3] A törvényszék ítéletével szemben az I. r. vádlott és védője a bűncselekmény jogi minősítésének megváltoztatása és enyhítés végett, a II. r. vádlott és védője teljeskörűen, a minősítés megváltoztatása, a tényállás megalapozatlansága miatt, a III. r. vádlott és védője elsődlegesen bűncselekmény hiányában, másodlagosan bizonyítottság hiányában történő felmentésért, harmadlagosan a tényállás téves megállapítása és téves jogi következtetés miatt,

a IV. r. vádlott és védője teljeskörűen, elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért, illetve a tényállás megalapozatlansága miatt jelentettek be fellebbezést.

[4] A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.233/2020/20-I. számú átiratában a jogorvoslati kérelmeket alaptalannak tartotta. Rámutatott, hogy a felülbírálat terjedelme a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljes körű. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a büntetőeljárás szabályok maradéktalan betartásával, teljes körű bizonyítási eljárást folytatott le, az elutasított bizonyítási indítványok nem eredményezték a tényállás felderítetlenségét. A megállapított ítéleti tényállást hiánytalannak ítélte, amely teljes mértékben igazodik az iratok tartalmához, és nem tartalmaz téves ténybeli következtetéseket sem.

[5] Kifejtette, hogy a megalapozott tényállásból a törvényszék helyes következtetést vont le a vádlottak bűnösségére, és az általuk elkövetett bűncselekményt is törvényesen minősítette. A büntetés kiszabása során irányadó súlyosító és enyhítő körülményeket is teljeskörűen egybegyűjtötte, súlyuknak megfelelően értékelte, és tetterányos büntetést szabott ki. Ekként a kiszabott büntetés enyhítését nem tartotta indokoltnak.

[6] Minderre figyelemmel indítványozta, hogy az ítéltábla a fellebbezéseket a Be. 599. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálja el és a törvényszék ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdése alapján valamennyi vádlott vonatkozásában hagyja helyben.

[7] Az I. r. vádlott védője fellebbezésének indokolásában kifejtette, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete részben megalapozatlan, mert a megállapított tényállás ellentétes a bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával, továbbá az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett. Emiatt az ítélet részbeni megalapozatlanságának kiküszöbölésére, a tényállás kiegészítésére és helyesbítésére tett indítványt, melynek eredményeként az I. r. vádlott által elkövetett cselekmény jogi minősítése nem emberölés, hanem segítségnyújtás elmulasztásának minősülhet, és ezért a kiszabott büntetés jelentős enyhítésének van helye.

[8] Rámutatott, hogy a törvényszék széleskörű bizonyítási eljárást folytatott le, melynek során a védelem bizonyítási indítványainak nagyrész helyt adott, azonban több bizonyítási indítványt elutasított, amit viszont csak részben indokolt fellebbezett ítéletében. Emellett az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelése nem volt teljeskörű, lényegi körülmények indokolás nélkül maradtak a mérlegelés és az értékelés során, így téves mérlegelés alapján állapította meg a törvényszék az I. r. vádlott bűnösségét emberölés büntetében.

[9] Részletesen kiemelte és elemezte az álláspontja szerint téves elsőbírői megállapításokat, így azt, hogy a sértett leitatása tudatos és szándékos volt. Egybehangzó vallomások szerint ugyanis kölcsönös meghívásról volt szó, az I. r. vádlottnak pedig mint pultosnak az volt a feladata, ha valaki valamit kért, akkor őt kiszolgálja.

[10] Sérelmezte annak megállapítását is, hogy az I. r. vádlott részt vett a sértett szigetelő szalaggal való székhez rögzítésében, ezen téves következtetések alapján tett ítéleti megállapításnak ugyanis három sarkalatos pontja van.

[11] Egyrészt érvelése szerint - mivel a szigetelőszalag vásárlásakor más személy nem volt jelen - a vádlotti vallomások alapján összességében és egyértelműen, tényszerűen az állapítható meg, hogy az I. r. vádlottól a II. r. vádlott egyszerre, egy alkalommal vásárolt 3 tekercs szigetelőszalagot, anélkül azonban, hogy közölte volna, milyen célból vásárolja meg azokat. Ezzel összefüggésben kifejtette azt is, hogy az elsőfokú ítéletben írt kétszeri vásárlás és nyomok „eltüntetése” pusztán feltételezés, és annak alátámasztását szolgálja, hogy az I. r. vádlott a másodszori eladáskor már tisztában volt a szigetelőszalagok felhasználásának céljával. Mindez azonban ellentmond a rendelkezésre álló vallomásoknak, az I. r. és a II. r. vádlottak – anélkül, hogy az összebeszélésre esélyük lett volna – egymástól függetlenül egy

alkalommal történő 3 tekercs szigetelőszalag vásárlásról adtak számot vallomásaikban, a bolti füzetbe történő bejegyzés átírására pedig az I. r. vádlott magyarázatot adott.

[12] Másrészt a terhelti vallomások kimerítő elemzését követően kifejtette azt az álláspontját is, hogy az I. r. vádlott azon következetes állításával szemben - mely szerint közvetlenül nem volt jelen a sértett leragasztásakor - nem áll rendelkezésre olyan tartalmú vallomás vagy minden kétséget kizáró bizonyíték sem, amely az I. r. vádlott tagadását minden kétséget kizáróan cáfolhatná.

[13] Harmadrészt ennek kapcsán utalt arra a törvényszéki álláspontra is, amely az I. r. vádlott sértett leragasztásában történő tevőleges részvételét igazolni látta azzal, hogy az I. r. vádlott DNS mintája rögzítésre került egy szigetelőszalag végénél. A szakértői megállapítások ugyanis értékelése szerint megerősítették a védelem azon érvelését, hogy az I. r. vádlottnak (és a további ismeretlen személyeknek) a szék kézben vitelekor annak tipikus megfogási helyéről rögzített szigetelőszalagon fellelt mintái átkerüléssel kerültek a szigetelőszalag darabra. Nem vitatta, hogy az adott szalagdarab az utolsó fázisban került fel a sértetre, az azonban, hogy a genetikai nyomat miként került a szalagdarabra, - mivel a szalag a szék tipikus megfogási helyéről került rögzítésre és az I. r. vádlott mintája egyetlen további mintán sem volt fellelhető - a felkerülés módja, az, hogy közvetlenül vagy átkerülés útján már megalapozottan vitatható. E körülményekre tekintettel pedig okszerű magyarázat nélkül maradt, hogy miért vette el az elsőfokon eljáró bíróság annak lehetőségét, hogy az egyébként helyben dolgozó, a bútorokat rendszeresen megfogó I. r. vádlott DNS mintája miért nem kerülhetett a szék kézben vitelekor annak tipikus megfogási helyéről az ott végződő szigetelőszalag tekercs utolsó darabjára.

[14] Felhívta a figyelmet arra is, hogy a törvényszék lényegesnek ítélte az I. r. vádlott esetében azt az állítólagosan a helyszínen tett kijelentését is, hogy többes szám első személyben fogalmazva jelentette ki, hogy „megkötöttük” a sértettet. Ezt a megállapítását az elsőfokú bíróság az ügyben korábban vádlottként szereplő Terhelt5, Terhelt6, Terhelt7 és Terhelt8 vallomásaira alapította. Ezen vallomásokat azonban nem tartotta egyértelműnek, ellenben ténykérdésként hivatkozott arra, hogy az I. r. vádlott vallomása alapján indított a nyomozó hatóság Terhelt5, Terhelt6, Terhelt7 és Terhelt8 ellen jelen ügy kapcsán büntető eljárást, és vonta őket felelősségre szintén jelen ügyben a Székesfehérvári Törvényszék. Emiatt pedig elfogulatlan vallomás a törvényes figyelmeztetések ellenére sem volt várható tőlük. Emellett vonatkozásukban is fennáll az a többi vádlott tekintetében tett megállapítás, hogy vallomásaikban igyekeztek saját szerepük jelentőségét csökkentve előadni a történeteket.

[15] Részletesen elemezte még tanú2, tanú3, tanú11, tanú7, tanú6, tanú5 és tanú4 tanúk vallomásait, és arra az álláspontra helyezkedett, hogy az I. r. vádlottnak nem volt lehetősége, ideje, de szándéka sem arra, hogy a sértett leragasztásában közreműködjön, azt közösen a II. r. vádlottal befejezze, mert miután tanú7 és tanú6 tanúkat kiszolgálták és azok 20,50 órákor távoztak, a szokásos napi tevékenységét kellett elvégeznie, össze pakolni, felmosni, hűtőt feltölteni, kávégépet kitakarítani, bekészíteni, áramot kikapcsolni, bútorzatot rendbe rakni, stb. Ha pedig ez megtörtént – mivel az ellenkezőjére vallomás, adat nincs, – úgy az I. r. vádlottnak nem egész 9 perc ideje lett volna mindezt elvégezni, úgy, hogy még a sértett leragasztásában is részt vegyen, amely oly kevés idő, amely nem teszi életszerűvé az alatt a cselekmény részéről történő elkövethetőségét.

[16] Súlyosnak ítélte azt is, hogy az elsőfokú bíróság az I. r. vádlott bűnösségének és a cselekményben játszott szerepének erősítését látta abban, hogy a cselekményt követő nap reggelén az I. r. vádlott a III. r. és IV. r. vádlottakat „értesítette” telefonon, továbbá a „Név1 kocsma belső világával” kapcsolatos elsőbírői megállapításokat is tévesnek tartotta, a sértett halálának megállapított okát azonban nem vitatta.

[17] Mindezeket figyelembe véve álláspontja szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok, vallomások, tárgyi bizonyítékok és szakértői megállapítások alapján minden kétséget kizáróan nem nyert bizonyítást, hogy az I. r. vádlott azt meghaladóan, hogy magát a sértettet, illetve a kocsmá egyéb vendégkörét kiszolgálta, a sértett szándékos leitatásában részt vett volna, továbbá a II. r. vádlott szigetelőszalaggal történő kiszolgálásakor konkrétan tudott, avagy tudnia kellett volna arról, hogy a II. r. vádlott milyen célból vásárolja a szigetelőszalagot, és az sem, hogy a sértett leragasztása folyamatában, annak során akár időlegesen is jelen lett volna, vagy abban bármilyen módon részt vett volna.

[18] Ugyanakkor az I. r. vádlott az üzlet bezárása és a zárást követő vendégek kiszolgálását követően a további vádlottakkal úgy hagyta el a helyszínt, hogy magára hagyta az önmentésre képtelen sértettet, azaz a tőle elvárható segítséget nem nyújtott számára, így cselekménye a segítségnyújtás elmulasztás bűncselekményének megállapítására alkalmas, ezért felelősségének e bűncselekményben való megállapítását és a büntetés lényeges enyhítését indítványozta.

[19] A II. r. vádlott védője fellebbezésének indokolásában a nyomozás során elkövetett döntő kihatású hibákat, hiányosságokat emelte ki. Elsőként arra hivatkozott, hogy a szemlélő bizottság a helyszíni körülményeket nem rögzítette teljeskörűen és hiánytalanul. A szemlebizottság nem vette észre ugyanis, hogy a sértett egy gázkonvektor kiáramló csöve mellett feküdt, következésképpen temperálható környezetben. Feladat lett volna a konvektor kiáramló hőmennyiségének a mérése, kikérdezni a helyszíntre érkező eladót a konvektor kezeléséről, rögzíteni a fokozatokat, a használati szokásokat, kiemelve, hogy ennek a döntő fontosságú kérdésnek a tisztázása az eljáró tanácsnak sem volt elsődleges. Annak ellenére sem, hogy az eljárás leglényegesebb kérdése: temperált környezetben, bundás pufajkában, kettő hosszú ujjú pulóverben és egy trikóban öltözve lehet-e a sértett halálának oka a kihűlés.

[20] Második hibaként említette, hogy a nyomozás során kirendelt igazságügyi orvos szakértők számára a kirendelő határozat külső körülményként mindössze azt a tényt rögzítette, hogy a helyszín környezetében 7 fok volt, valamint a sértett feltalálásának módját. Álláspontja szerint azonban a kirendelő határozatban nem lett volna szabad hiányos körülményeket rögzíteni, mert a hiányos adatközlés félre vitte a bizonyítást, a helyes tényállás, és ami kiemelkedően fontos: a sértett halála okának szakértői megállapítását. A kirendelt szakértők ugyanis az eljárás végén őszintén elismerték, hogy nagyon hiányos helyszíni adat állt rendelkezésükre, semmilyen tájékoztatást nem kaptak a sértett ruházatáról, azok szigetelő képességéről, és arról sem tudtak, hogy a sértett temperált környezetben volt. Ennek eredményeként kijelentették, amennyiben bizonyítást nyer, hogy a sértett feltalálásának helyén más hőmérséklet volt, nem 6-7 fok, úgy hajlandóak újragondolni a szakvéleményüket. Ehhez képest az elsőfokú bíróság nem fogadta el azt az indítványát, amely igazságügyi szakértővel, általa elvégzett hőmérséklet méréssel bizonyítani lehetett volna a terasz temperáltságának mértékét, és amely - álláspontja szerint - az orvosszakértők kihűlést, mint halálokat megállapító véleményének megváltoztatását eredményezte volna.

[21] Harmadik hiba volt álláspontja szerint, hogy a nyomozást felügyelő és szükség szerint irányító, közvádat képviselő ügyész nem érvényesítette a Be. 26. §-ban rögzített jogait, kötelezettségeit. A sértett súlyos alkoholos állapota visszaszámlálás eredményeként felvetette akár öt ezrelék mértékű véralkohol szint megállapítását is az elalvás időpontjában, ennek ellenére hiába indítványozta igazságügyi toxikológus szakértő bevonását az ügybe.

[22] Végezetül sérelmezte azt is, hogy a Névl kocsmá zárását követően a kocsmához érkező fiatalokat sietősen bíróság elé állították, melynek eredményeként őket segítségnyújtás elmulasztása miatt elítélték, holott az őket érintő előkészítő ülés időpontjában még semmiféle bizonyítási eljárás nem folyt, ennek ellenére a törvényszék határozottan rögzítette a halál okaként a kihűlést.

[23] Reagált a közvádlo vádbeszédében elhangzott anomáliákra is. Így kitért arra, hogy az abban hivatkozott, a halottszemle alapján készült előzetes orvosszakértői véleményt illetően sok, az eljárás szempontjából döntő jelentőségű kritikai észrevétel fogalmazható meg. Sérlemzte, hogy a helyszínre érkező szakértő a szemléje során szembemenve a szemlélő szakértőkre vonatkozó előírásokkal a legalapvetőbb kötelezettségét, a halál bekövetkezésének időpontját XIX. századi módszerrel, a sértetti hastáj tapogatásával állapította meg, annak ellenére, hogy a jogszabályban szabályozott szakmai előírás egyértelműen maghőmérséklet mérést ír elő, hőmérővel.

[24] Hozzáfűzte, hogy a helyszínen eljáró szakértő november 29-én három és négy óra körüli időpontra tette a halál bekövetkeztének időpontját, míg az általuk magánszakértőként felkért, az igazságügyi szakértés egyik legelismertebb szakembere a hullamerevség stádiumát szemlélve a halál bekövetkezésének eltérő időpontját határozta meg a tudomány által kifejlesztett ún. Nysten szabályt alapul véve, akként, hogy a sértett halála még éjfél előtt bekövetkezett. Mindez pedig az általuk felkért magánszakértők véleménye szerint kizárja azt, hogy a halál oka a kihülés volt, ugyanis nem lehetett elégséges ideig kitéve olyan mértékű lehülésnek, ami az életet veszélyeztetően halálos kimenetelű lehetett volna. Ellenben sokkal inkább igazoltnak tartották, hogy amikor a sértettet a szabadlevegőn, széken ülve, s horkolását észlelve részegen-alvónak gondolták, akkor a hatalmas mennyiségű alkohol által kiváltott kardiomiopátia következtében kialakultan, éppen szívritmuszavar sújtott le a sértettre, amit egy laikus nem ismerhet fel.

[25] E körben hivatkozott az általa felkért mérési szakember 7 fokok külső hőmérséklet mellett végzett, és másnap megismételt vizsgálatának eredményeire is, amely azt rögzítette, hogy a különböző fűtés fokozatok mellett a sértett pozíciójának közvetlen környezetében a holttestének feltalálási helyén 15.1 foknál kevesebb nem volt, ami szintén a kihülés, mint halál ok ellen szól.

[26] A tárgyalási jegyzőkönyveket alapul véve részletesen elemezte az igazságügyi orvos szakértők és az általuk felkért magánszakértők előadásait, és arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kihülés halálok nem bizonyítható, ezért bűncselekmény hiányában, bizonyítottság hiányában, a tévesen megállapított tényállásból levont jogi következtetés miatt kérte a II. r. vádlott felmentését.

[27] A III. r. vádlott védője fellebbezésének indokolásában az elsődlegesen bűncselekmény hiányában, másodlagosan bizonyítottság hiányában való felmentés, harmadsorban pedig a tényállás téves megállapítása és ebből fakadóan téves jogi minősítés ellen a helyes történeti tényállás és ebből fakadóan helyes minősítés megállapítása érdekében bejelentett fellebbezését fenntartotta. Kifejtette, hogy bár az elsőfokú bíróság széleskörű bizonyítási eljárást folytatott le, így többek között valamennyi tanút kihallgatta, a szakértőket meghallgatta, a szükséges okiratokat, mint bizonyítékokat beszerezte, azonban a beszerzett bizonyítékokat nem megfelelően értékelte, ekként a Be. 592. § (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel a bírói mérlegelésből hiányzik a bizonyítékok zárt láncolatának megállapítása, ezért a másodfokú bíróságnak a Be. 593. § (1) bekezdés b) pontja alapján lehetősége nyílik a bizonyítékok felülmérlegelésére és az annak alapján eltérő ítéleti tényállás megállapítására. Változatlanul hivatkozott a védői perbeszédben foglaltakra, az ott felhozott indokokat továbbra is olyannak tartotta, melyek az elsőfokú bíróság ítéleti tényállásával szemben más, a védelmi előadás szerinti tényállás megalkotására kell, hogy vezessen.

[28] Érvelése szerint a III. r. vádlott a terhére rótt bűncselekmény tekintetében az egész büntetőeljárásban végig konzekvens, feltáró vallomást tett, melyet a bíróság előtt is fenntartott, azt csak az adott eljárási eseménykor vagy bizonyítási eszközkor egészített ki, de azzal sem került ellentétbe sem magával, sem a megállapított tényekkel. Vallomásainak tartalma a rendelkezésre álló bizonyítékok tükrében is megállja a helyét, azt sem

tanúvallomások, sem okiratok, sem pedig a szakértői vélemények nem cáfolták, sőt, a vádlott vallomásait e rendelkezésre álló bizonyítékok alátámasztották. Ilyen körülmények között pedig álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen vonta le azt a következtetést, hogy a III. r. vádlottat akárcsak eshetőleges szándék is vezette volna a sértettel szemben.

[29] Tanúvallomásokat idézve részletesen reagált a sértett leítatásával, korábbi ugratásaival kapcsolatos elsőfokú bírósági megállapításokra, valamint a III. r. vádlott és a sértett kapcsolatára, majd a III. r. vádlott aznapi programját ismertette, és arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem igaz az az elsőbírói megállapítás, hogy a III. r. vádlott 17 órától 21 óráig a Névl kocsmban tartózkodott. Ezzel kapcsolatban rámutatott, hogy amikor a III. r. vádlott a kocsmához érkezett, 20 óra 30 perc körüli időben, befelé menet már látta a sértettet megköötözve. Bement a kocsmába, az I. r. vádlottól vett két üdítőt és egy kávé, majd az egyik üdítőt és a kávé megitta, aminek a flakonját később meg is találták a rendőrök a kukában. Azt mondta az I. r. vádlottnak, hogy siet haza, mert holnap mennek Romániába, majd a teraszon elszívtak egy cigit és eljött haza, 20.54-kor ért haza. Amikor eljött, a sértetten még csak egy tekercs szigetelőszalag volt, így az, hogy a szigetelőszalagozásban részt vett, teljességgel lehetetlen, mert a másik két tekercs szigetelőszalagot az ő távozása után tekerték rá, és a fényképfelvételek is 21 óra után készültek. Kitért arra is, hogy az önkormányzati telefonkártya híváslistáját kielemezve megállapítható, hogy a III. r. vádlott gyakorlatilag folyamatosan telefonozott, és a telefonálási időpontok is alátámasztják az ő vallomását a kocsmában tartózkodásáról, illetve elmeneteléről, az pedig fizikai képtelenség, hogy egyik kézzel tartja a telefont és vitatkozik az anyósával, a másikkal pedig szigetelőszalagozik.

[30] Azzal kapcsolatban, hogy a III. r. vádlott genetikai mintáját megtalálták a fehér színű szigetelőszalag lezáró részén, rögzítette, hogy alapvetően fontos, hogy egy kevert genetikai mintáról van szó, melyből logikusan következik, hogy a sértett ruhájáról került rá a minta, mivel, hogy éppen az ő mintájával keveredett. Ugyanakkor a III. r. vádlott és a sértett egész héten együtt dolgoztak, sértett pedig nem éppen a tisztaságáról volt híres Település1on. Ha pedig olyan következtetést vonunk le, hogy csak azoknak a személyeknek lehet rajta a mintája a szalagon, akik szigetelőszalagoztak, akkor miért található a szigetelőszalagon a legtöbb minta a sértettől, hiszen a genetikai szakértő azt mondta, hogy közvetve olyan mennyiségű DNS-nyom nem kerülhet rá a szigetelőszalagra, hogy az értékelhető lehessen. Ezért a legtöbb DNS-nyom a szalagon a sértetté.

[31] tanú tanú vallomásait elemezve arra a megállapításra jutott, hogy az elsőfokú bíróság egy olyan tanú vallomására alapította jórészt a tényállást, akinek vallomásai önmagukkal, de a tényekkel is szemben állnak, sőt a valódi magatartására is következtetés vonható.

[32] Mindezek alapján álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása olyan ténybeli ellentmondásokon, logikai nonszenszekon nyugszik, melyek egyértelműen azt eredményezték, hogy a valóstól eltérő tényállást állapított meg. Ugyanakkor a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok kellő és valós mérlegelése alapján olyan tényállást tud megállapítani, amely a III. r. vádlott következetes vallomásán, illetve az azt alátámasztó fenti bizonyítékok értékelésén nyugszik, és azok alapján azt a következtetést vonja le az ítéltábla, hogy a III. r. vádlott nem követte el az elsőfokon megállapított bűncselekményt, másodlagosan pedig nem lehet kizárólagosan arra következtetést vonni, hogy a III. r. vádlott ezt a bűncselekményt elkövette. Ezért indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a Be. 606. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg és a III. r. vádlottat a tényállásban írt cselekvősege alól a Be. 566. § (1) bekezdés b), illetve c) pontja alapján mentse fel.

[33] Harmadlagos indítványként kifejtette, ha azt lehet rögzíteni, hogy Terhelt3 III. r. vádlottnak valamely szerepe lehetett a sértett halálában, akkor annak a helyes minősülése kizárólag a Btk. 166. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő

segítségnyújtás halált okozó elmulasztásának büntette lehet, melyet azzal a magatartásával követhetett el, hogy amikor a sértettnek az egy szalaggal való kötözését meglátta, csak annyit mondott, hogy „hülyék vagytok”, illetve nemtetszését fejezte ki, de ténylegesen ezzel szemben mást nem tett. Ebben az esetben azonban a kiszabott büntetőjogi szankció mértékének radikális enyhítésére kell, hogy sor kerüljön. Ezért indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a szabadságvesztés mértékét akként állapítsa meg, hogy ha annak végrehajtását szükségesnek tartja, akkor azt a már eddig is kényszerintézkedésben töltött idővel szabja ki letöltöttnek, másodsorban pedig az enyhítő körülményekre hivatkozva a kiszabott szabadságvesztés büntetés próbaidőre való felfüggesztését indítványozta.

[34] A IV. r. vádlott védője fellebbezésének indokolásában elsősorban az elsőfokú ítélet megváltoztatására és a IV. r. vádlott felmentésére, másodsorban az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az első fokon eljáró bíróság új eljárás lefolytatására utasítására, harmadsorban büntetés enyhítésére tett indítványt.

[35] Kifejtette, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás több, a bűnösség kérdésére is kiterjedő jelentőséggel bíró kérdésben nem megalapozott. E körben további, elsősorban szakértői bizonyításra van szükség, ami meghaladja a másodfokú eljárás kereteit. A további bizonyításnak ki kell terjednie a sértett halála okának kétséget kizáró megállapítására, illetve ehhez is kapcsolódóan a sértett halála bekövetkezésének idejére, amit az elsőfokú bíróság 2019. november 29-én hajnali 3-4 óra körüli időpontban határozott meg.

[36] Rámutatott, hogy a terhelti védekezés egyik lényeges eleme, hogy a sértett halála még olyan időpontban bekövetkezhetett, amikor a kihülés miatti halál beállása kizárható, a halál oka pedig ezért sem lehetett kihülés. A sértett súlyosan alkoholos állapota és szívbetegsége, illetve általános egészségügyi állapota, alkoholista életmódja, egy ilyen, a kihüléstől eltérő szív eredetű okot valószínűsít. A védekezés kiterjedt arra is, hogy a szigetelőszalagos kötözés nélkül következett be, illetve anélkül is bekövetkezhetett a sértett halála.

[37] E körben az elsőfokú bíróság kétséget kizáróan megállapította, hogy a halál oka kihülés volt, és e megállapítás alapjául szakértő1, illetve szakértő3 és szakértő2 kirendelt orvosszakértők véleményeit vette alapul. Ez a megállapítás azonban ellentétes a szakértő3 és szakértő2 kirendelt orvosszakértők véleményével annyiban, hogy ezen orvosszakértői vélemény a sértett bonctani leletein alapulóan semmilyen kétséget kizáró jelét, tünetét nem találta a kihüles halál oknak. Ennek egyértelmű bizonyítéka, hogy szakértő2 visszavonta a Wischnowsky-fekély megfigyelésére vonatkozó állítását, továbbá úgy nyilatkozott, hogy amennyiben beigazolódna, hogy a hőmérsékleti viszonyok a sértett közvetlen környezetében az általuk ismertekhez képest eltérőek lehettek, akkor az az orvosi szakvéleményük megváltoztatásához vezethetne. Ez a nyilatkozat pedig egyértelműen igazolja, hogy a boncletek alapján más halál ok sem zárható ki. Ezt tovább erősíti szakértő2 kirendelt orvosszakértő nyilatkozata is, ami szerint a hőmérséklettől függetlenül, akár szív eredetű oka is lehetett a halálnak.

[38] Érvelése szerint e körben az elsőfokú bíróság nem vont értékelés alá több olyan bizonyítékot, melyekből más következtetés vonható le, és érdemi okát sem adta e bizonyítékok mellőzésének. Az elsőfokú bíróság nem vonta értékelés alá azt, hogy az általa kirendelt orvosszakértők véleménye szerint a sértett halála a helyszínen végzett igazságügyi orvosszakértői vizsgálathoz képest 8-10 órával korábban is bekövetkezhetett, ami nem sokkal éjfél utáni, és nem hajnali 3-4 órai időpontot jelent. Nem vonta értékelés alá az elsőfokon eljáró bíróság, hogy szakértő12 és szakértő13 orvosszakértők véleménye szerint is éjfél-fél egy körül már bekövetkezhetett a sértett halála, és nem vette figyelembe azt az ellenvetés nélkül egybehangzó orvosszakértői véleményt, hogy a hullamerevség megtörhető. A sértettnek az orvosi vizsgálat előtti mozgása pedig nem kizárhatóan megtörte a már teljesen

kifejlődött hullamerevséget, és ezáltal a vizsgáló által tapasztalt hullamerevségi fok a halál bekövetkezésének időpontjára való következtetés levonására alkalmatlan volt.

[39] Logikai hibát vétve vette ítélezése alapjául az elsőfokú bíróság a halál bekövetkezésének időpontját illetően szakértől igazságügyi orvosszakértő érvelését, amely nyilvánvalóan viszonyításon alapul. A szakértő a halál bekövetkezése időpontjához viszonyítja a halál bekövetkezése utáni kihülés kialakulásának időtartamát. E körben pedig a saját maga által, a kihüléses halál beálltának időpontjához képest jelenti ki, hogy ha a halál abban az időpontban nem kihülés miatt következett volna be, akkor a végtagoknak melegebbeknek kellett volna lenniük a vizsgálatkor.

[40] Ez az érvelés azonban nem alapozhatja meg a halál beálltának szakértől szakértő által megállapított időpontját, hiszen a halál a kirendelt és a védelem által felkért igazságügyi orvosszakértők szerint is a konkrét okától függetlenül, jóval hajnali 3-4 óra előtt is bekövetkezhetett, akár már éjfélkor. Ezért pedig a végtagok végleges lehülésére is órákkal több idő adódhatott amellett, hogy a hidegben való tartózkodás már eleve, élő állapotban is a végtagok bizonyos fokú lehüléséhez vezet. Nem értékelte az elsőfokú bíróság azt a körülményt sem, hogy a sértett meleg ruházatban ült a székében, továbbá elvetette annak a körülménynek a vizsgálatát is, hogy a sértett ülő helyzetében a teraszra kiáramló füstgáz miatt melegebb környezeti viszonyok között lehetett, legalább a terheltek távozásáig 21:30 körüli ideig, illetve annál is tovább, egészen a székkal történt felborulásáig, így a kihülés ellen védve volt.

[41] Ügyszintén figyelmen kívül hagyta az elsőfokú bíróság szakértő2 orvosszakértőnek azt a megállapítását, ami szerint szakértő12ral egyetértve kijelentette, hogy önmagában, különösen arra figyelemmel, hogy a sértett nagy mennyiségű alkoholt fogyasztott, olyan szíveredetű oka is lehet a halál bekövetkezésének, ami kihülés, és nem mellelleg lekötözés nélkül is bekövetkezhetett.

[42] Álláspontja szerint azt is a rendelkezésre álló bizonyítékok figyelmen kívül hagyásával állapította meg a törvényszék, hogy a terheltek alappal nem bizakodhattak abban, hogy a kocsma teraszán hagyott sértett a terhelteken kívül más személy segítségére nem számíthat, illetve, hogy a kihülése nem következik be. Eshetőleges szándékkal cselekszik, aki a magatartásának a következményét, jelen esetben a sértett halálát előre látja ugyan, és bár ezt a következményt kifejezetten nem kívánja, de belenyugszik annak a bekövetkezésébe. Olyan esetben viszont, amikor az elkövető reálsan és kellő ténybeli alappal bizakodhat az eredmény elmaradásában, de a halálos eredmény mégis bekövetkezik azáltal, hogy olyan külső tényező is jelentkezett, amelyet az elkövető előre nem láthatott és annak a hatását nem akadályozhatta meg, a gondatlanságból elkövetett emberölés miatti büntetőjogi felelőssége megállapításának sem lehet helye, mert a halálos eredmény az elkövetőnek büntetőjogilag nem róható fel.

[43] Ilyen körülménynek kell tekinteni jelen ügyben, hogy minden terhelt tudta, hogy a sértett több, hasonló időjárási viszonyok közötti, a jelen ügyben tapasztalhoz hasonló, súlyos lerészegedésen is átesett már, továbbá, hogy a sértettet olyan helyen hagyták, ahol a környezeti hőmérséklethez képest lényegesen magasabb a levegő hőfoka a sértett közelében kiáramló meleg füstgáz miatt. Ilyen körülmény az is, hogy a sértett meleg ruházatot viselt. Emellett Terhelt4 a kocsmát üzemeltető, intézkedésre jogosult Névlnek a megköttözött sértetről készített képet elküldve hozta tudomására, hogy a sértett milyen helyzetben maradt a kocsma teraszán, így lehetőséget adott a beavatkozására is.

[44] Kifejtette továbbá, hogy amennyiben az emberölés bűncselekménye meg is valósult, Terhelt4 cselekvősege nem értékelhető bűnsegédi magatartásnak. Semmilyen bizonyíték nincs arra nézve, hogy Terhelt4 az elkövetőt vagy elkövetőket bátorította volna, de különösen arra, hogy ha tett is ilyet - esetleg nevetett annak láttán, hogy a sértett köré szigetelőszalagot teker a tettes - az ő jelenlétéről az elkövető tudomást szerezhetett volna, és így Terhelt4 magatartása

alkalmas lehetett volna arra, hogy a tettesi szándékot erősítse. E körben fontos rögzíteni, hogy Terhelt⁴ semmilyen bizonyíték által nem cáfoltan csak rövid ideig volt jelen akkor, amikor a kötözés történt, akkor sem egyedül, és csak egy rövid részletet látott a kötözésből. Ezt igazolja az is, hogy ő csak Terhelt²t látta a szigetelőszalaggal való kötözést végezni. A IV. r. vádlottnak a sértett szigetelőszalaggal való lekötözését követően tanúsított magatartása, a fényképezés pedig az emberölés vonatkozásában bűnsegédi magatartásnak nem minősíthető. Azzal pedig, hogy Terhelt⁴ a lekötözött sértetről készített képet elküldte Név¹nek, kimutatta azt is, hogy ő a tettesek szándékától elhatárolódik.

[45] Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság több olyan körülményt nem értékelt, melyek a büntetés kiszabása körében enyhítő körülménynek tekintendők. Így az elsőfokú bíróság az ítélet kihirdetésekor még nem tudta figyelembe venni azt, hogy a IV. r. vádlottnak időközben gyermeke született, akiről gondoskodnia kell. Nem értékelt továbbá megbánó magatartását, a kezdetektől fogva elismerte felelősségét a sértett halálában, és meghallgatásai alkalmával többször szóban is és magatartásával is kifejezte őszinte megbánását. Emellett önmagát is terhelő részletes tényfeltáró vallomásokat tett. Terhelt⁴ vallomása és írásszakértő kirendelésére tett indítványa alapján vált lehetővé annak megállapítása, hogy a szigetelőszalag eladásra nem egy, hanem két időben egymástól eltérő alkalommal került sor, továbbá az sem, hogy a sértett leitatásában nem vett részt.

[46] A nyilvános ülésen elmondott perbeszédében az I. r. vádlott védője az írásban beadott fellebbezésében írtakat fenntartotta, az abban kifejtett indokok mentén érvelt amellett, hogy nem nyert bizonyítást, hogy az I. r. vádlott tudott volna arról, miért vásárolta a II. r. vádlott a ragasztószalagot, továbbá az sem, hogy az I. r. vádlott részt vett a sértett lekötözésében, vagy akár szándékerősítésként jelen lett volna. Emiatt az I. r. vádlott bűnössége nem állapítható meg az emberölés büntetében, magatartása segítségnyújtás elmulasztásának minősített eseteként értékelendő. Erre tekintettel indítványozta a jogi minősítés megváltoztatását és a kiszabott büntetés enyhítését.

[47] A II. r. vádlott védője perbeszédében a fellebbezésében előadottakkal egyezően a szakértői vélemények és a saját mérési eredményei, valamint a terasz adottságai alapján vitatta, hogy a sértett halálának az oka a kihülés volt, így a II. r. vádlott felelőssége nem emberölés büntetében, hanem segítségnyújtás elmulasztásában állapítandó meg.

[48] A III. r. vádlott védője perbeszédében a felmentésért bejelentett fellebbezését fenntartotta. Kifejtette, hogy tanúvallomások és okirati bizonyíték alapján percről percre rekonstruálható, hogy a III. r. aznap hogyan mozgott, a híváslisták tartalma szerint folyamatos telefonbeszélgetést tartott anyósával és feleségével, így a sértett leragasztószalagozásában nem vehetett részt. Rámutatott, hogy egyetlenegy ragasztószalag darabon találták meg a DNS-ét, de a sértettel kevert mintában, így az ruháról vagy máshogyan is odakerülhetett, miután a III. r. vádlott a sértettel napi kapcsolatban volt, együtt dolgoztak szinte minden nap. Védenca úgy távozott el a kocsmából, hogy egy darab szigetelőszalaggal van összekötözve a sértett, és ő nemtetszését fejezte ki. Igaz, hogy nem tett semmi mást, de ez legfeljebb segítségnyújtás elmulasztásaként értékelhető. Vitatta a különös kegyetlenség megállapítását, e körben az alkoholos koncentrációra hivatkozott a sértett szervezetében, ami alapján szinte belealudt a halálba.

[49] A IV. r. vádlott védője perbeszédében a fellebbezésének írásbeli indokolásában kifejtettekkel egyezően érvelt elsődlegesen a IV. r. vádlott felmentéséért, másodlagosan a vele szemben kiszabott büntetés enyhítése érdekében.

[50] A fellebbviteli főügyészség képviselője a nyilvános ülésen az átiratában foglaltakat fenntartotta. A törvényszék által megállapított tényállást helyesnek ítélte, amely törvényesen szerzett bizonyítékokon alapul. Rámutatott, hogy a bíróság példásan eleget tett indokolási kötelezettségének is, az elsőfokú ítélet 147-163. bekezdése másról sem szól, mint a

szakvéleményekről, ellentmondásokról, magyarázatról, hogy a bíróság mit miért állapított meg. A cselekmény minősítését is törvényesnek tartotta, álláspontja szerint tettarányos a joghátrány is, az nem tekinthető eltúlzottnak, ezért az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

[51] Az I. r. vádlott az utolsó szó jogán büntetőjogi felelősségét a segítségnyújtás elmulasztása miatt elismerte, fenntartotta, hogy a leköötözésben nem vett részt, nem volt jelen. Kijelentette, hogy meggondolatlan és felelőtlen volt, amikor magára hagyták a sértettet, de fel sem merült benne, hogy kihűlhet és meghalhat.

[52] A II. r. vádlott az utolsó szó jogán kijelentette, hogy nem ölt embert, hibázott, segítségnyújtás elmulasztásában.

[53] A III. r. vádlott az utolsó szó jogán előadta, hogy bűncselekményt nem követett el, mindenben egyetértett a védője által elmondottakkal.

[54] A IV. r. vádlott az utolsó szó jogán elmondta, hogy nagyon megbánta, hogy nem segített a sértetten. Képes lett volna segíteni, de nem tette, bízott abban, hogy nem esik bántódása.

[55] Az ítéltábla a fellebbezésekre tekintettel az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljes körűen felülbírált. Vizsgálta az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét is.

[56] Mindezek alapján a védelem elsődlegesen felmentésre, másodlagosan a cselekmény eltérő minősítésére, valamint a IV. r. vádlott védőjének az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására tett indítványát nem találta alaposnak.

[57] Az elsőfokú bíróság az eljárása során abszolút eljárási szabálysértést nem követett el; olyan - az eljárás lefolytatására, illetőleg a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, illetőleg a büntetés kiszabására lényegesen kiható, a vádemelés után a bizonyítás törvényességét, az eljárásban részt vevő személyek törvényes jogainak gyakorlását sértő, vagy korlátozó - eljárási szabályszegést, amely másodfokon akadálya lett volna az érdemi felülbírálatnak, vagy amely az elsőfokú ítéletet eljárási szempontból felülbírálatra alkalmatlanná tenné, az ítéltábla a törvényszék eljárásában nem észlelt.

[58] Ekként az ítéltábla az elsőfokú bíróság eljárásában nem észlelt olyan hibát, hiányosságot, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezhette volna és e körben megállapította, hogy a törvényszék eljárásában olyan eljárási szabálysértés sem volt, amely az ítélet érdemi felülbírálatát gátolná.

[59] A másodfokú bíróság a felülbírálat során vizsgálta a védelem által hivatkozott és a felülbírálatot akadályozó megalapozatlansági okok fennálltát, valamint azt is, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megfelel-e a bizonyítékoknak és az tartalmaz-e logikai ellentmondásokat.

[60] E körben megállapította, hogy a törvényszék rendkívül széleskörű és alapos bizonyítást folytatott le, a 2020. október 14. napján megtartott előkészítő ülést követően 2020. november 18. napján megkezdett és 12 tárgyalási napon felvett bizonyítás során kihallgatta a vádlottakat, a tanúkat, ismertette az igazságügyi szakértői véleményeket, az igazságügyi szakértőket meghallgatta, újabb szakértői véleményeket szerzett be, a releváns okirati bizonyítékokat ismertette, mérlegelte továbbá a vád és védelem bizonyítási indítványait is, és azoknak részben eleget téve, részben azokat elutasítva folytatta le a bizonyítási eljárást.

[61] A vádlottak és a védők a beszerzett bizonyítékokat megismerhették, élhettek kérdezői, észrevételezői, indítványtételi jogukkal, így a védelemhez való jog nem sérült. A rendelkezésre álló bizonyítási anyag vizsgálata alapján rögzíthető, hogy a lehetséges körben és minden szükséges vonatkozásban feltárt bizonyítékalmaz tárgyalás anyagává tételére, a tárgyalási szakban még szükségessé váló bizonyítási részcelemekények lefolytatására az eljárási törvény előírásainak megfelelően került sor. Olyan bizonyítékot, melyet a Be. 167. § (5) bekezdésében írt tiltott módon szerzett volna be akár a nyomozó hatóság, akár a bíróság, a másodfokú bíróság nem tárt fel. A bizonyítás gerincét a személyi típusú, illetve a szakértői bizonyítás képezte, melynek keretében a törvényszék a megfelelő körben vett fel bizonyítást a védelem által vitatott kérdésekkel összefüggésben. Így a bizonyítási indítványok egy részének az elsőfokú bíróság helyt adott, azonban több bizonyítási indítványt elutasított, ez utóbbira az ítélet indokolásában megfelelő és részletes indokolást adott.

[62] A bizonyítási indítványok elutasításával a többi bizonyítékra és azok bizonyító erejére figyelemmel az ítéltábla is egyetértett. Ezek a bizonyítási indítványok részben olyan eljárási cselemekények elvégzésére irányultak, amelyek a tényállás megállapítása és a büntetőjogi felelősség megítélése szempontjából nem bírnak relevanciával, részben a semmibe vezető bizonyítást eredményezett volna, a tényállás pontosabb megállapításához nem járultak volna hozzá. E körben részletesen megindokolta a törvényszék, hogy miért tartotta szükségtelennek helyszíni tárgyalás tartását, illetve a sértett kihülésével kapcsolatban a terasz hőmérsékletének megállapítására, továbbá a sértett által viselt ruházat szigetelési képességének vizsgálatára irányuló újabb szakértői bizonyítás, illetve bizonyítási kísérlet lefolytatását, de kellő indokát adta a felajánlott további tanúbizonyítás mellőzésének is. Mindezen indokokra tekintettel a másodfokú bíróság sem tartotta szükségesnek további bizonyítás felvételét.

[63] A beszerzett bizonyítási eszközök együttesen elősegítették az ügy érdemének megalapozott megítélését, a lefolytatott bizonyítás teljes körűnek minősíthető, az egyes eljárási cselemekények a bírósági szakban is alaposan, helyénvaló módon kerültek lefolytatásra, a bizonyítékértékelés és a bírói ténymegállapító tevékenység alapját a törvényesen beszerzett bizonyítékok képezték.

[64] A törvényszék a feltárt bizonyítékokat egyenként és összességében értékelési körébe vonta, a vádlotti nyilatkozatokkal szemben felsorakoztatta és részletesen elemezte azokat a bizonyítékokat, melyek alapján a tényállás megállapításra került, minden olyan bizonyítékkal foglalkozott, amely az ügy helyes ténybeli és jogi megítélése terén a lényegi kérdések megnyugtató tisztázásához szükségesnek mutatkozott. Indokolási kötelezettségének teljesítése során nemcsak részletesen számba vette a vádlottak vallomásait és az egyéb rendelkezésre álló bizonyítékokat, hanem indokolásában részletesen elemezte, egymással egybevetette, ütköztette azokat.

[65] Sarkalatos pontját képezte a bizonyításnak, hogy sértett1 sértett halálát mi okozta: kihülés, saját sorsú megbetegedése vagy egyéb körülmény. Tény, hogy a sértett holttestét a helyszínen vizsgáló szakértő1 igazságügyi szakértő a sértett maghőmérsékletét – miután a hőmérő elhajlott – nem tudta megmérni. Ugyanakkor a személyes vizsgálat alapján a halál idejét hajnali 3-4 órában határozta meg, annak okaként pedig a kihülést, az annak következtében kialakult heveny szívgyengeségben állapította meg. Hozzáfűzte azt is, hogy sok tényező befolyásolja a kihülést, többek között az alkoholos állapot, illetve az is, hogy az adott személy mozgásképes-e. Ezt a szakértő1 megállapítást a boncolást végző szakértő2 és szakértő3 igazságügyi orvosszakértők is megerősítették, akik a boncolás során tapasztalt belszervi elváltozásokra figyelemmel – az egyéb adatok, így a véralkoholvizsgálat eredményére is figyelemmel – rögzítették szakvéleményükben, hogy a halál oka a kihülés volt, illetve a kihülés által kiváltott kórélettani folyamatok.

[66] Ezt a szakértői álláspontot a védelem vitatta az elsőfokú eljárás során, ezért magánszakértői vélemény szerezték be, melyet szakértő13 és szakértő12 készítettek, és amit a törvényszék a Be. 198. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően szakértői véleményként értékelt. Ebben szakértő13 és szakértő12 arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a sértett halálának a közvetlen oka pontosan nem határozható meg, arra nézve kategorikus vélemény nem adható. Kifejtették, hogy nem került vizsgálatra, hogy a gázkészülék fűtőkivezetéséből áramolhatott-e szén-monoxid, így nem kizárt a szén-monoxid mérgezés sem. Emellett a véralkoholszint önmagában is okozhat fatális szintű szívritmuszavart egy olyan szívnél, mint amilyen a sértetté volt, illetve a megismert bonclelet lehűlésre jellemző gyomornyálka-elváltozást nem igazol. Ugyanakkor az alkoholos befolyásoltság és a szívizomelfajulás okozhatott halálos kimenetelű szívritmuszavart. Álláspontjuk szerint a helyszíni szemle fotói teljes hullamerevséget igazolnak, ami 16-18 óra alatt alakulhatott ki, ebből következően pedig nem lehetett elég ideje a kihűlésre, azaz a sértett halála órákkal korábban következett be, és azt nem a kihűlés okozta.

[67] Mindezeket a felvetéseket a törvényszék szakértő2 és szakértő3 igazságügyi orvosszakértők, valamint szakértő13 és szakértő12 együttes meghallgatásával megkísérelte tisztázni. Ennek eredményeként megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a halál időpontjának a megállapítása során a helyszíni szemle során készített fotók alapján adott magánszakértői véleménnyel szemben a sértettet holttestét személyesen megvizsgáló szakértő1 igazságügyi szakértő megállapításaira kell támaszkodni, azaz a sértett halála hajnali 3-4 óra körüli időben kihűlés, illetve annak következtében kialakult heveny szívgyengeség miatt következett be. Abban egyebekben valamennyi, még a védelem által felkért szakértők is egyetértett, hogy az adott körülmények mellett a szakértő1 által meghatározott időpontig elegendő idő telt el a kihűléses halál beálltához, és a sértett kihűlés következtében kialakult szívelégtelenségében a szívizomelfajulása és a jelentős mértékű alkoholfogyasztása is szerepet játszhatott.

[68] A védelem további, ezzel kapcsolatos kifogásai pedig tényadatok hiányában minden alapot nélkülöznek. A törvényszék részletes és kimerítő tanúbizonyítás eredményeként állapította meg, hogy az egyébként nem is a kocsma, hanem a bolt fűtését biztosító kazánt éjszakára le szokták kapcsolni, így annak a teraszon található kivezető nyílása a hőmérsékleti viszonyokat nem befolyásolhatta, az esetleges – utóbb egyébként már nem is tisztázható – bekapcsolva felejtett állapota pedig a törvényszék helyes indokolása szerint azért nem bír jelentőséggel, a sértett még élt, amikor a bal oldalára eldőlt a székkal, így a hideg kövön fekve már távolabb, és alacsonyabban helyezkedett el a kivezető nyílástól. Egyebekben pedig a meleg levegő felfelé irányuló mozgása miatt sem lehetett a sértett kihűlését akadályozó, hőmérsékletet emelő hatása, ezen túlmenően pedig a sértett ebből adódó esetleges szén-dioxid, szén-monoxid mérgezése – erre utaló szervi elváltozások, nyomok hiányában – pusztán feltételezés.

[69] Miután a törvényszék az ezzel kapcsolatos bizonyítékok okszerű mérlegelését követően helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a sértett halálát kihűlés okozta, - mivel a sértettet egy székhöz ragasztószalagozva, illetve egy másik székkal leborítva és szintén ragasztószalagozva, önmentésre képtelen állapotban találták meg - az elsőfokú bíróságnak a tényállás megállapítása során vizsgálnia kellett azt is, hogy kik hozták a sértettet ilyen helyzetbe, kik hozták önmentésre képtelen állapotba, azaz kinek róható fel a sértett kihűlése és halála.

[70] Ennek kapcsán a törvényszék a rendelkezésre álló bizonyítékokat egybevetette a vádlottak védekezésével, részletről-részletre menve elemezte az abban található ellentmondásokat, és azokat is, melyek a többi bizonyítékkal ütköztek. Fokozottan és részletesen vizsgálta az elsőfokú bíróság ezzel összefüggésben azt is, hogy miért

megalapozatlan az egyes vádlottak védekezése, és kellőképpen megindokolta azt is, hogy miért jutott arra a következtetésre, hogy sértett1 sértett leragasztószalagozásában, és ezáltal mozgásképtelen, önmentésre alkalmatlan állapotba helyezésében Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlott aktív szerepet játszott, és amelyben Terhelt4 IV. r. vádlott társaira szándékerősítőleg hatott.

[71] Az elsőfokú bíróság megfelelően értékelte a vádlotti vallomások, a tanúvallomások fényében a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokat, elsősorban az igazságügyi genetikai, fizikai, nyom- és írásszakértői szakértői véleményeket, valamint ezeknek a személyi bizonyítékokat erősítő és gyengítő részleteit. Foglalkozott valamennyi rendelkezésre álló bizonyítékkal és bemutatta mérlegelő tevékenységének folyamatát, ezáltal megindokolva döntését.

[72] Az igazságügyi genetikai szakértői vélemény szerint Terhelt1 I. r. vádlott genetikai mintája a sértett fejére helyezett szék rögzítésére szolgáló szalagrészen, Terhelt3 III. r. vádlott genetikai mintája a sértett bal lábának lerögzítését szolgáló fehér színű szalagrész lezáró részén volt kimutatható, míg Terhelt2 II. r. vádlott genetikai mintája mind a sárga, mind a fehér szigetelőszalagról vett mintákból detektálható volt, így okszerű a törvényszék következtetése, hogy az I. r., II. r. és III. r. vádlott tevőlegesen részt vett a sértett leragasztószalagozásában. szakértő6 igazságügyi szakértő rögzítette azt is, hogy hám eredetű nyomhagyás valószínűsíthető, ami jellemzően megfogás, megragadás útján keletkezik. Kijelentette a szakértő azt is, hogy az ilyen, hámjellegű anyagmaradvány közvetett módon történő átkerülése kevésbé valószínűsíthető, mert közvetett átkerülés esetén alacsonyabb mennyiségű DNS minta kerül át. Ezen szakértői magállapítás alapján pedig az I. r. és III. r. vádlottak védői által felvetett, a vádlottak genetikai nyomainak közvetett átkerülésére vonatkozó okfejtések nem foghatnak helyt.

[73] Emellett a törvényszék a további bizonyítékok, vádlotti nyilatkozatok, tanúvallomások, igazságügyi szakértői vélemények, telefonos híváslisták és üzenetváltások, az elkészített video- és fényképfelvételek tükrében is részletesen vizsgálta az egyes vádlottak cselekvőségét, megállapításaival és következtetéseivel az ítéltábla is mindenben egyetértett. Ekként a meglévő bizonyítékok egymás mellé állítása - szembeállítva a nemlétező vagy a védelem és a vádlottak által figyelembe nem vett bizonyítékokkal - a vádlotti bűnösség irányába mutatnak, a védői érvelésekben hivatkozott hiányosságok és ellentmondások pedig megfelelően tisztázásra kerültek az eljárás során.

[74] Az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenysége a törvényesen beszerzett bizonyítékokon alapult, a mérlegelő tevékenység menetéről, a rendelkezésre álló bizonyítékok elfogadásának, illetve elvetésének okairól, logikájáról megfelelően számot adott. A bizonyítékértékelő tevékenysége logikai hibáktól mentes, nem tartalmaz téves következtetéseket, megállapításokat, ezért annak támadása ezen bizonyítékok átértékelését, az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelését vitatja és annak felülmérlegelését célozza, amelyre azonban a másodfokú eljárásban lehetőség nincs.

[75] Az eljárási és logikai hibáktól mentesen mérlegeléssel megállapított tényállás a Be. 592. § (1) bekezdés a) és b), valamint (2) bekezdés a)-d) pontjaiban írt megalapozatlansági hibáktól, hiányosságoktól mentes, csak kis mértékben szorul pontosításra, melyet a másodfokú bíróság az iratok tartalma alapján a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja értelmében annyiban egészít ki, hogy Terhelt4 IV. r. vádlottnak 2022. július 4. napján gyermeke született, akinek tartására köteles.

[76] A fentiek szerint történt pontosítással az ítéleti tényállás immár teljes mértékben megalapozottá vált, amely mentes a Be. 593. §-ban írt hiányosságoktól. A tényállás a bizonyítás anyagának megfelelő, ilyen módon az ítéltábla a Be. 593. § (3) bekezdése szerint a pontosított tényállás alapján bírálta felül az elsőfokú ítéletet, az a másodfokú eljárásban is

irányadó volt, mely tényállás azonos bizonyítékok mellett a fellebbezési eljárásban - a felülmérlegelési tilalom folytán - nem támadható és írható felül, az a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[77] Az elsőfokú bíróság a megalapozott tényállásból okszerű következtetést vont le a vádlottak bűnösségére és a terhükre megállapított bűncselekményt is törvényesen minősítette.

[78] Az emberölésre irányuló szándék megállapításánál az elkövetéskori tudattartalomra a tárgyi (objektív) és az alanyi (szubjektív) tényezőkből lehet következtetni. Mindezek vizsgálatát az elsőfokú bíróság kifogástalanul elvégezte, és példaértékű jogi indokolást adott. A vádlottak az erősen ittas, alvó sértettet egy székhez ragasztószalagozták, ezzel a helyváltoztatási képességét szinte lehetetlenné tették, majd a november végi hidegben magára hagyták. Ezzel olyan helyzetet hoztak létre, amelyben a sértett halálának lehetőségével mindenképpen számolni kell, ezen reális következmény iránt azonban a vádlottak közömbösek maradtak, a lehetséges halálos következménybe belenyugodtak, azaz eshetőleges szándékkal valósították meg cselekményüket. A Kúria 3/2013. számú Büntető Jogegységi Határozatában adott iránymutatásra figyelemmel helyes a minősítő körülmények megállapítása is.

[79] A büntetés kiszabása során a törvényszék feltárta és számba vette a vádlottak javára figyelembe vehető enyhítő és súlyosító tényezőket is.

[80] A bíróságnak kiemelkedően súlyos, társadalomra rendkívül magas fokban veszélyes, többszörösen minősülő élet elleni bűncselekmény elkövetőivel szemben kellett a törvényben meghatározott keretek között olyan büntetést kiszabnia, mely a szem előtt tartja a büntetés célját, igazodik a bűncselekmény konkrét tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez és az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez, valamint szem előtt tartja a büntetések belső arányosságának követelményét is.

[81] A büntetés kiszabása körében leszögezendő az is, hogy az emberi élet védelme a büntetőjog kiemelt célját jelenti. Így a kiszabott büntetésnek többek között alkalmasnak kell lennie arra, hogy a vádlottakat és másokat is visszatartsa bűncselekmények elkövetésétől, ez azonban nem jelentheti ugyanakkor a büntetés megtorló jellegének előtérbe engedését.

[82] A fentiekre tekintettel az ítéltábla álláspontja szerint a vádlottakkal szemben alkalmazott szabadságvesztés büntetés összességében nem eltúlzottan súlyos, hiszen az tetтарыos és figyelemmel van a cselekmény kiemelkedő tárgyi súlyára és társadalomra veszélyességére. Az elkövetett cselekmény kiemelkedő tárgyi súlya és a vádlottak személyében rejlő társadalomra veszélyesség foka, továbbá a feltárt bűnösségi körülmények alapján a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokat, különösen a társadalom védelmét kellőképpen szolgáló büntetés került kiszabásra, ezért annak enyhítésére Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r. vádlottak vonatkozásában nem látott törvényes lehetőséget.

[83] Ugyanakkor Terhelt4 IV. r. vádlott szabadságvesztés büntetésének tartamát bűnsegédi magatartására, megbánó magatartására figyelemmel az ítéltábla a cselekményüket tettesként megvalósító vádlott-társai büntetéséhez képest eltúlzottan súlyosnak találta, amely sértette az ítélet belső arányosságának követelményét is, ezért a másodfokú bíróság – a Btk. 82. § (2) bekezdés a) pontja alapján - enyhítette a büntetését, az így megállapított mértékű büntetés tetтарыos, megfelel a büntetéskiszabási körülményeknek és alkalmas a büntetési célok elérésére.

[84] Az ítélet járulékos rendelkezései törvényesek.

[85] A fentiekben kifejtettek alapján az ítéltábla a Székesfehérvári Törvényszék 2022. április 22. napján kihirdetett 4.Fk.32/2020/328. számú ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdés alapján részben megváltoztatta, míg egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdés szerint

helybenhagyta azzal, hogy a Be. 561. § (2) bekezdés b) pontjára és a 184. § (2) bekezdés f) pontjára figyelemmel rögzítette a II. r. vádlott jelenlegi lakcímét.

[86] A másodfokú bíróság a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította a vádlottak által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől letartóztatásban töltött időt a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdései alkalmazásával.

Győr, 2022. november 8.

Dr. Péntek László sk.
a tanács elnöke

dr. Élő András sk.
előadó bíró

dr. Takácsné dr. Helyes Klára sk.
bíró

A Székesfehérvári Törvényszék 2022. április 22. napján kihirdetett 4.Fk.32/2020/328. számú ítélete a másodfokú bíróság ítéletében foglalt változtatásokkal 2022. november 8. napján jogerőre emelkedett.

Dr. Péntek László sk.
a tanács elnöke